

Yttrande över remiss från Regeringskansliet, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet avseende slutrapport från Boverket om förslag till ändring i trafikbullerförordningen

Sammanfattning

Lunds kommun bedömer att förslaget riskerar att försämra förutsättningarna för ett tillräckligt bullerskydd, utan att för den delen uppnå den avsedda förenklingen av detaljplanprocessen. Kommunen bedömer att gällande regelverk bättre tillgodoser kraven i 2 kap. 6 a § plan- och bygglagen (PBL), avseende att förebygga olägenheter för människors hälsa med hänsyn till omgivningsbuller.

Syftet med uppdraget (2.1) och vilken förändring som eftersträvas (8.2)

Lunds kommun delar inte Boverkets bedömning om att förslaget kraftigt förenklar detaljplanprocessen eller möjliggör ett ökat och mer differentierat bostadsutbud.

Kommunen, som planmyndighet, erfar att det sällan är frågor om buller som utgör den avgörande faktorn för planprocessens tidsåtgång eller komplexitet. Det avgörs i stället av markanvändningskonflikter, genomförandefrågor och avvägningar mellan olika allmänna och enskilda intressen enligt 2 kap. PBL. Det kan därför inte styrkas att ett borttagande av bostadsrummens orientering enligt 4 § trafikbullerförordningen skulle innebära en sådan förenkling av planprocessen som eftersträvas.

Reglering av planlösning i detaljplan (4.1)

Lunds kommun vill framhålla att detaljplanen enlig 4 kap. PBL ska säkerställa markens lämplighet för avsett ändamål. I bullerutsatta lägen behöver byggnaders utformning i viss utsträckning regleras för att säkerställa att också kraven i 2 kap. 6 a § PBL uppfylls.

Kommunens erfarenhet är att nuvarande regelverk ger tillräckliga förutsättningar att bygga i bullerutsatta lägen och att det fungerar väl i praktiken. Förslaget bedöms däremot försvaga kommunens möjligheter att säkerställa att bostadsbyggnader lokaliseras och utformas så att olägenheter för människors hälsa till följd av omgivningsbuller förebyggs, vilket påverkar förutsättningarna för en ändamålsenlig och rättssäker tillämpning av PBL.

Ljuddämpad sida och bostadsrummens orientering (7.2)

Lunds kommun bedömer att förslaget innebär en sänkt skyddsnivå för den enskilda bostaden, utan att leda till en påtaglig förenkling av detaljplaneprocessen. Förslaget möjliggör i högre utsträckning ensidigt orienterade bostäder med höga bullernivåer. En ljuddämpad sida vid byggnaden säkerställer inte att samtliga bostäder, eller ens majoriteten av bostäder, får tillgång till denna.

Därtill saknar förordningen en uttrycklig övre gräns för ljudnivåer vid den bullerutsatta sidan, samtidigt som begränsningen för små bostäder tas bort. Sammantaget innebär det en risk att ljudnivåer som överstiger tidigare godtagbara tak för smålägenheter kan komma att accepteras för såväl små som stora lägenheter, vilket inte är förenligt med kravet att förebygga olägenheter för människors hälsa enligt 2 kap. 6 a § PBL.

Lunds kommun bedömer att nuvarande reglering innebär en ändamålsenlig avvägning mellan behovet av bostadsbyggande och skyddet mot buller. Kommunen anser att trafikbullerförordningen i sin nuvarande utformning redan medger en tillräcklig flexibilitet för byggande i bullerutsatta lägen, samtidigt som kravet på bostadsrummens orientering mot en ljuddämpad sida utgör en viktig förutsättning för att säkerställa en god boendemiljö.

Hälsa och boendemiljö (5 samt 8.6)

Lunds kommun instämmer i att en ljuddämpad sida är viktig för boendemiljön. Detta ersätter dock inte behovet av tillgång till ljuddämpad sida i bostaden. Vidare kan inte buller bedömas isolerat. I bullerutsatta lägen förekommer även sämre luftkvalitet till följd av trafik, och ökade inomhustemperaturer på grund av krav på täta och ljudisolerade fasader, samt begränsade möjligheter till vädring. Sammantaget riskerar enkelsidiga bostäder i bullerutsatta lägen att förstärka flera negativa hälsoeffekter samtidigt.

Stadsbyggnadsperspektiv (6.3) och hållbar utveckling (7.4)

Lunds kommun bedömer att en väl avvägd balans mellan en god bebyggd miljö och möjligheten att uppföra bostäder i bullerutsatta lägen är en central förutsättning för en resurseffektiv och långsiktigt hållbar utveckling. Förslaget bedöms däremot leda till att denna avvägning förskjuts, genom ökad flexibilitet för exploatören, på bekostnad av boendekvalitet och skydd för människors hälsa.

Avslutningsvis

Mot denna bakgrund avstyrker Lunds kommun Boverkets förslag i dess nuvarande utformning och förordar att nuvarande reglering i 4 § trafikbullerförordningen bibehålls.

Lunds kommun vill vidare, oaktat att remissen specifikt avser trafikbullerförordningen, uppmana Boverket att – inom ramen för befintligt uppdrag, i den mån det bedöms vara möjligt – initiera revidering av även andra författningar som omfattar reglering av buller i stadsplaneringsprocessen. Stadsutvecklingsmässigt bedöms det vara påkallat att i högre grad differentiera mellan olika typer av buller, på det att reglering av exempelvis sådant buller som uppstår till följd av just spårtrafik, vägar och flygplatser – i relevanta författningar – tydligt särskiljs från buller som uppstår till följd av mänskliga interaktioner (skrattande barn i lekpark, kulturevenemang, besöksnäring m.m.) i stadsbilden.

Anders Almgren
Kommunstyrelsens ordförande